

SAKSOFONIN OPETUSSUUNNITELMA

Opiskelu ja työmuodot

Instrumentin opiskelu tapahtuu pääosin yksilöopetuksena. Ryhmäopetusta voidaan käyttää alkeisopetuksessa, kamarimusiikin ja yhteissoiton ohjauksessa sekä esiintymisiin valmistautumisessa.

Instrumenttiopintojen tasosuoritukset soitetaan konserttimuotoisina osana muuta konserttia, tasosuorituksina tai videotallenteina lautakunnalle sen mukaan, mikä parhaiten palvelee opinnoille asetettuja tavoitteita.

Oppiminen on seurausta oppilaan omasta toiminnasta, jossa kotiharjoittelu on oleellinen osa opiskelua. Vanhempien kannustava tuki on tärkeää varsinkin opintojen alkuvaiheessa.

Yleiset tavoitteet

Instrumenttiopinoissa yleisinä tavoitteina on

- Soittotaidon saavuttaminen omien edellytysten puitteissa
- Pitkäjänteisen, tavoitteellisen ja omatoimisen työskentelyn oppiminen
- Ulkoa soittaminen ja esittäminen oppilaan edellytysten mukaan
- Esiintymistilanteiden hallinta
- Tutustuminen länsimaiseen musiikkikulttuuriin ja sen eri tyyliin omaan soittimen näkökulmasta
- Soiton ilon kokeminen sekä yksin että osana ryhmää: yhteissoitto vuosittain
- Mahdollisuus kaverisuhteiden syntyminen soiton parissa
- Pysyvän kiinnostuksen herättäminen musiikkiin soittajana sekä mahdollisesti oman musiikin tekijänä (improvisointi, säveltäminen)

Lisäksi saksofoninsoitossa yleisiä tavoitteita on

- Soittotekniikan kehittäminen asteikkojen, murtoosointujen sekä etydyiden avulla
- Ohjelmiston valitseminen monipuolisesti
- Yhteissoitto läpi opintojen
- Muistinvaraisen soiton harjoittelu, ja oppilaan mahdollisuuksien mukaan vähintään yhden kappaleen ulkoa esittäminen tasosuorituksessa
- Improvisointiharjoituksia, leikkiä sävelillä, rytmeillä ja erilaisilla soundeilla oppilaan kiinnostuksen mukaan
- Oman soiton arviointi osana opintojen etenemistä

Instrumenttiopinnot 1

TAVOITTEET

- Luontevan ja ergonomisen soittoasennon löytyminen
- Oikean tempon valinta ja hallinta
- Nuotin- ja rytminluvun alkeet
- Oikean hengitystekniikan alkeet
- Äänenmuodostuksen ja artikuloinnin alkeet
- Dynamiikan ja intonaation alkeet
- Säännöllinen harjoittelurytmi
- Soittimesta huolehtiminen

OHJELMISTON KOKOAMINEN

Oppilas harjoittaa ennen tasosuorituksen tekemistä riittävän monipuolisen ohjelmiston, joka tukee opintokokonaisuuden tavoitteita ja mahdollistaa onnistuneen suorituksen. Vähintään kolminkertainen ohjelmisto tasosuoritusohjelmaan nähden.

TASOSUORITUSOHJELMAN KOKOAMINEN

Oppilas ja opettaja suunnittelevat yhteistyössä ohjelmakokonaisuuden, jolla voi ilmentää opintokokonaisuuden tavoitteiden saavuttamista. Ohjelmakokonaisuuden tulee myös olla oppilaan mieltymyksiin ja vahvuuksiin painottuva. Kaksi erityylistä kappaletta ja kaksi etydiä.

TASOSUORITUSTEN ARVIOINTI

Tasosuorituksesta annetaan sanallinen arvio. Arvioinnissa on mukana myös oma opettaja sekä oppilas itse. Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan asettamat tavoitteet sekä hänen oma arvionsa. Arvioinnin tulee olla rakentavaa ja kannustavaa.

Instrumenttiopinnot 2

TAVOITTEET JO OPITTUJEN ASIOIDEN EDELLEEN KEHITTÄMISEN LISÄKSI (ks. Instrumenttiopinnot 1)

- Musiikilliseen ilmaisuun tutustuminen
- Tempon käsittelyn monipuolistaminen
- Fraseeraus ja musiikin muotoilu

OHJELMISTON KOKOAMINEN

Oppilas harjoittaa ennen tasosuorituksen tekemistä riittävän monipuolisen ohjelmiston, joka tukee opintokokonaisuuden tavoitteita ja mahdollistaa onnistuneen suorituksen. Vähintään kolminkertainen ohjelmisto tasosuoritusohjelmaan nähden.

TASOSUORITUSOHJELMAN KOKOAMINEN

Oppilas ja opettaja kokoavat yhdessä monipuolisen ohjelman oppilaan vahvuuksia hyödyntäen. Kolme erityylistä kappaletta ja kaksi erityylistä etydiä.

TASOSUORITUSTEN ARVIOINTI

Tasosuorituksesta annetaan sanallinen arvio. Arvioinnissa on mukana myös oma opettaja sekä oppilas itse. Arviointiin otetaan huomioon oppilaan asettamat tavoitteet sekä hänen oma arvionsa. Arvioinnin tulee olla rakentavaa ja kannustavaa.

Instrumenttiopinnot 3

TAVOITTEET JO OPITTUJEN ASIOIDEN EDELLEEN KEHITTÄMISEN LISÄKSI (ks. Instrumenttiopinnot 1 ja 2)

- Erilaisten sävyjen hahmottaminen
- Erilaiset artikulaatiotavat
- Harjoittelutekniikan parantaminen (mm. kehittämiskohteiden löytäminen ja niiden työstäminen itsenäisesti)
- Erilaisten tyylikausien tyylipiirteisiin tutustuminen
- Kappaleen muodon hahmottaminen
- Persoonallisen ilmaisun vahvistaminen
- Moderneihin soittotekniikoihin tutustuminen

OHJELMISTON KOKOAMINEN

Oppilas harjoittaa ennen tasosuorituksen tekemistä riittävän monipuolisen ohjelmiston, joka tukee opintokokonaisuuden tavoitteita ja mahdollistaa onnistuneen suorituksen. Syvennetään tutustumista eri tyylikausiin, musiikin muotorakenteisiin ja uuteen musiikkiin. Ohjelmisto tukee opintokokonaisuuden tavoitteiden saavuttamista ja siinä otetaan huomioon oppilaan musiikilliset mieltymykset. Vähintään kolminkertainen ohjelmisto tasosuoritusohjelmaan nähden.

TASOSUORITUSOHJELMAN KOKOAMINEN

Oppilas ja opettaja suunnittelevat yhteistyössä monipuolisen konsertin, joka sisältää vähintään kolme teosta ja kaksi erityylistä etydiä, jotka voidaan soittaa myös käytännön valmiudet -osiossa.

TASOSUORITUSTEN ARVIOINTI

Tasosuorituksesta annetaan sanallinen arvio. Arvioinnissa on mukana myös oma opettaja sekä oppilas itse. Arviointiin otetaan huomioon oppilaan asettamat tavoitteet sekä hänen oma arvionsa. Arvioinnin tulee olla rakentavaa ja kannustavaa.

Syventävien opintojen lopputyö

Syventävien opintojen lopputyö voi keskittyä pelkästään oman soittimen taidon syventämiseen.

On myös mahdollista tehdä laaja-alaisempi lopputyö, mihin on sisällytetty pääsoittimeen syventymistä sekä muuta musiikillista tai poikkitaiteellista osaamista. Oma soitonopettaja toimii syventävien opintojen pääasiallisena ohjaajana, mutta lopputyön suunnitteluun ja ohjaukseen voi osallistua myös muita opettajia. Laaja-alaisessa lopputyössä pääinstrumentin ohjelmaisuus on alla kuvattua suppeampi.

TAVOITTEET

- Perusopinnoissa omaksuttujen taitojen ja tietojen syventäminen
- Modernien soittotekniikoiden omaksuminen
- Persoonallisen ilmaisun syventäminen
- Kamarimusiikillisten taitojen syventäminen
- Esiintymistaitojen hallinta laajassa kokonaisuudessa

OHJELMISTON KOKOAMINEN

Harjoitettu ohjelmisto tukee edellä kuvattujen tavoitteiden toteutumista. Oppilaan edellytykset huomioon ottaen kolminkertainen ohjelmisto tasosuoritusohjelmaan nähden.

TASOSUORITUSOHJELMAN KOKOAMINEN

Oppilas ja opettaja suunnittelevat yhteistyössä kokonaisuuden, joka tuo esiin oppilaan soittajaprofiilin. Ohjelma rakennetaan monipuoliseksi kokonaisuudeksi, joka palvelee parhaiten oppilaan tulevaisuutta soittajana. Lopputyössä on mahdollista hyödyntää kamarimusiikkia tai muuta yhteissoittoa.

SUORITUKSEN ARVIOINTI

Tasosuorituksesta annetaan sanallinen arvio. Arvioinnissa on mukana myös oma opettaja sekä oppilas itse. Arviointiin otetaan huomioon oppilaan asettamat tavoitteet sekä hänen oma arvionsa. Arvioinnin tulee olla rakentavaa ja kannustavaa.

Käytännön valmiuden opintokokonaisuus

Käytännön valmiuden opintokokonaisuus jakautuu perusopinnoissa kolmeen tasoon, jossa kuhunkin kuuluu asteikko- ja prima vista -soitto. Syventävissä opinnoissa suoritetaan Prima Vista 4 ja Asteikot 4 -tasot. Osasuorituksista saa merkinnän, kun oppilas on omaksunut tarvittavan taidon. Prima vista suoritetaan omalle opettajalle, asteikkosoiton taidonnäytteen kuuntelee yksi puupuhallinopettaja. Asteikot soitetaan kolmisointuineen, ja molliasteikoissa käytetään harmonista molliä. Asteikot voi suorittaa myös videotallenteina.

Prima vista 1

Tehtävä, jossa melodia kulkee yksinkertaista rytmiä noin oktaavin alueella. Oppilas saa silmäillä tehtävää hetken ennen soittamista.

Prima vista 2

Tehtävä, joka on melodisilta ja rytmisiltä aiheiltaan noin Instrumenttiopinnot 1 -tasoinen. Oppilas saa silmäillä tehtävää hetken ennen soittamista.

Prima vista 3

Tehtävä, joka on melodisilta ja rytmisiltä aiheiltaan noin Instrumenttiopinnot 2 -tasoinen. Oppilas saa silmäillä tehtävää hetken ennen soittamista.

Prima vista 4

Tehtävä, joka on aiheiltaan noin Instrumenttiopinnot 3 -tasoinen sävellys. Oppilas saa silmäillä tehtävää hetken ennen soittamista.

Asteikot 1

Vähintään yhden oktaavin alalta, 0-2 etumerkinnän asteikot (C-a, G-e, D-h, F-d ja B-g). Kysytään 2-3.

Asteikot 2

Vähintään yhden oktaavin alalta, 3-4 etumerkinnän asteikot (A-fis, E- cis, Es-c ja As-f). Kysytään 2-3.

Asteikot 3

Koko äänialan alueelta kaikki loput asteikot (H-gis, Fis-dis, Cis-ais, Des-b, Ges-es ja Ces-as) sekä kromaattinen asteikko. Kysytään 2-3.

Asteikot 4

Kaikki asteikot, kromaattinen asteikko, kokosävelasteikot, kolmisoinnut sekä V7-soinnut.